

Б. П. Савків

Дружба

«ДРУЖБА» – один з найбільших у світі нафтопроводів. Призначений для транспортування нафти Волго-Урал., Зх.-Сибір. та Прикаспій. нафтогазонос. провінцій. Збудовано згідно з рішенням 10-ї сесії Ради екон. взаємодопомоги (міжнар. організація співробітництва країн «соц. співдружності», 1958) на основі укладеної між СРСР, Польщею, НДР, Чехословаччиною та Угорщиною угоди (1959). Бере початок у р-ні м. Альметьєвськ (Татарстан, РФ). Спільне будівництво першої нитки нафтопроводу («Д.»-1) з осн. діаметром труб 1020 мм розпочато навесні 1960, завершено 1964. Вона простягнулася через міста Самара та Брянськ (обидва – РФ) до нафтоперегін. ст. Високе на кордоні між РФ і Білоруссю, звідки розійшлася двома напрямками: пн. – через м. Полоцьк (Білорусь) до портів Балт. моря Бутінге (Литва) і Вентспілс (Латвія), пд. – через міста Мозир (Білорусь) і Броди (Львів. обл.) у Сх. Європу до приймал.-здавал. пунктів Адамова Застава (Польща), Фенешлітке (Угорщина), Будковіце (Чехословаччина). В Україні транспортування нафти (в Угорщину та Чехословаччину) цим нафтопроводом, на відрізок Броди–Держкордон (довж. 344 км, діаметр труб 500 і 700 мм, 1 напорознижувал. та 4 перекачувал. станції), розпочато 1962. У 1974 паралельно першій завершено будівництво другої нитки («Д.»-2) з осн. діаметром труб 1220 мм. Заг. протяжність магістрал. частини нафтопроводу («Д.»-1 і «Д.»-2) склала 8,9 тис. км. Споруджували також відгалуження від магістрал. нитки: Мічурінськ (Тамбов. обл., РФ) – Кременчук (Полтав. обл., 1975), Нікольське (Ленінгр. обл., РФ) – Високе (1978) та ін. На деяких ділянках нафтопровід проходить через гори (зведено 175 мостів і 113 переходів), по дну рік Волга, Ока, Дністер, Дніпро, Прип'ять, Дунай, Вісла, Одер, а також пересікає сотні автомобіл. доріг і залізнич. колій. Нині в системі «Д.» – 47 насос. станцій, 8 приймал.-здавал. пунктів. Щорічно ним перекачується понад 100 млн т нафти. Укр. ділянку нафтопроводу експлуатує ВАТ «Укртранснафта», зокрема її філія «Магістрал. нафтопроводи «Д.»» (2,4 тис. км магістрал. нафтопроводів, 26 нафтоперекачувал. станцій з 82-а насосами заг. потуж. двигунів 119,7 МВт і 6-а резервуар. парками заг. місткістю 505 тис.

мз), рос. – компанія «Транснафта», словац. – «Transpetrol». Продовженням «Д.» в Україні є *Одеса–Броди нафтопровід* (1996–2001, довж. 674 км, проектна потуж. 14,5 млн т. нафти на рік), який у р-ні Одеси з'єднаний з системою *Придніпровських магістральних нафтопроводів*.

Рекомендована література

1. Дорогами «Дружбы». Москва, 2002.

Бібліографічний опис:

Дружба / Б. П. Савків // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-21906>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).